

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie komunikatu Komisji do Rady, Parlamentu, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów „Ramy jakości dotyczące usług świadczonych w interesie ogólnym”

COM(2011) 900 wersja ostateczna

(2012/C 229/18)

Sprawozdawca: **Jan SIMONS**

Dnia 20 grudnia 2011 r. Komisja, działając na podstawie art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

komunikatu Komisji do Rady, Parlamentu, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów „Ramy jakości dotyczące usług świadczonych w interesie ogólnym”

COM(2011) 900 final.

Sekcja Transportu, Energii, Infrastruktury i Społeczeństwa Informacyjnego, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 10 maja 2012 r.

Na 481. sesji plenarnej w dniach 23–24 maja 2012 r. (posiedzenie z 23 maja) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny, stosunkiem głosów 145 do 2 – 7 osób wstrzymało się od głosu – przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 Komitet wyraża głębokie ubolewanie, że tytuł komunikatu jest mylący i zapowiada coś więcej niż to, co faktycznie zawiera dokument. Tytuł wprowadza w błąd, ponieważ określenie „ramy jakości” należy tutaj najwidoczniej rozumieć inaczej niż pojęcie „jakości” – które jest uznaną wartością Unii w rozumieniu artykułu 14. TFUE oraz protokołu 26., jednak w komunikacie wcale nie jest przywoływane jako takie ani nawet nie jest używane w odniesieniu do poszczególnych sektorów.

1.2 Komitet zgadza się, że należy opublikować notę wyjaśniającą na temat usług świadczonych w interesie ogólnym. Przyjmuje wyjaśnienia zawarte w komunikacie Komisji, jednak pod warunkiem, że zostaną uwzględnione przedstawione tutaj przez niego uwagi. W ostatnich latach Komitet wielokrotnie zwracał też uwagę, że konieczne są wysokiej jakości, skuteczne i nowoczesne usługi świadczone w interesie ogólnym.

1.3 Komitet jest przekonany, że niezbędne jest przełożenie nowych przepisów prawa pierwotnego odnoszących się do usług świadczonych w interesie ogólnym na sektorowe i (jeśli to konieczne) przekrojowe przepisy prawa wtórnego.

1.4 Obecny kryzys gospodarczy i finansowy raz jeszcze wyraźnie pokazuje, że usługi świadczone w interesie ogólnym odgrywają zasadniczą rolę w zapewnieniu spójności społecznej i terytorialnej, przy czym nie należy zapominać, że możliwości sektora publicznego są ograniczone wskutek decyzji politycznych. Komitet zgadza się, że należy pilnie podjąć odpowiednie działania, aby zapewnić trwałość usług i poprawić ich jakość.

1.5 Komitet uważa, że ramy instytucjonalne (art. 14. TFUE, protokół nr 26 i art. 36. Karty praw podstawowych) stanowią

dobrze ramy, które można dalej uzupełniać, niemniej sądzi, że w omawianym komunikacie nie przedstawiono jeszcze spójnego, konkretnego podejścia, które jest niezbędne w zakresie usług świadczonych w interesie ogólnym.

1.6 Zdaniem Komitetu świadczenie, zlecenie i finansowanie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym leży i pozostanie – dzięki przepisom sektorowym umożliwiającym odpowiednie dostosowywanie środków działania – w gestii państw członkowskich, natomiast uprawnienia prawodawcze UE dotyczą przede wszystkim określania gospodarczych i finansowych warunków ramowych oraz kontroli w zakresie oczywistych uchybień.

1.7 Komitet stoi na stanowisku, że w ramach przeglądu przepisów sektorowych, które dotyczą obowiązku świadczenia usług publicznych, konieczne jest prowadzenie stałej oceny, we współpracy z zainteresowanymi stronami oraz ze społeczeństwem obywatelskim, na podstawie nowych przepisów prawa pierwotnego, zmieniających się potrzeb użytkowników oraz przemian technologicznych i gospodarczych. Zdaniem Komitetu w ramach tego przeglądu należy przyjąć podejście, które uwzględniałoby zarówno kwestię zatrudnienia, jak i spójność społeczną oraz terytorialną, ponieważ aspekty te dotąd zaniedbywano.

1.8 W protokole 26. podkreśla się uprawnienia państw członkowskich w zakresie świadczenia, zlecenia lub organizowania usług niemających charakteru gospodarczego świadczonych w interesie ogólnym. Komitet uważa, że państwa członkowskie są zatem w pierwszej kolejności odpowiedzialne za ocenę tych usług na poziomie krajowym, regionalnym lub lokalnym, zaś Komisji Europejskiej przypada tylko zadanie rozpowszechniania sprawdzonych rozwiązań i kontroli tych usług pod kątem stosowania ogólnych zasad traktatów UE.

1.9 Komitet docenia, że Komisja stara się przedstawić w komunikacie wyjaśnienia na temat podstawowych pojęć stosowanych w ramach dyskusji na temat usług świadczonych w interesie ogólnym, które dotyczą klientów i użytkowników, a zatem ogólnie obywateli. Niestety wyjaśnienia te są niekompletne. Komitet jest zdania, że definicja usług świadczonych w interesie ogólnym powinna zawierać coś więcej niż tylko odniesienie do istnienia rynku. Jako przykład można tutaj przytoczyć mający demokratyczne umocowanie polityczny proces decyzyjny w państwach członkowskich. Należałoby przeprowadzić szerokie konsultacje i ponownie opublikować glosariusz pojęć, dzięki któremu nie będzie miejsca na różne interpretacje w poszczególnych wersjach językowych, tak że uda się zapobiec wszelkim błędom w tym zakresie.

1.10 Komitet zgadza się, że należy zapewnić większą przejrzystość i pewność prawa, jeśli chodzi o przepisy UE mające zastosowanie do usług świadczonych w interesie ogólnym. Pochwala również publikację przewodników Komisji, w szczególności tych odpowiednio opracowanych z pomocą specjalistów, gdyż zapewniają one lepsze zrozumienie i wdrożenie przepisów UE w zakresie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym.

1.11 Jeśli chodzi o stałą gwarancję dostępu do podstawowych usług, takich jak usługi pocztowe, podstawowe usługi bankowe, transport publiczny, energia i komunikacja elektroniczna, to zdaniem Komitetu powinno istnieć powszechne prawo dostępu, zwłaszcza w odniesieniu do wrażliwych odbiorców, takich jak osoby niepełnosprawne czy osoby żyjące poniżej progu ubóstwa. Na podstawie obowiązującego systemu prawnego i pod nadzorem Komisji państwa członkowskie powinny stale rzetelnie oceniać, czy usługi te należy zachować w sektorze publicznym bądź włączyć je do niego, czy też pozostawić je (częściowo) rynkowi pod ścisłymi warunkami.

1.12 Komitet jest zdania, że w komunikacie należało poświęcić więcej uwagi usługom socjalnym, zdrowotnym i usługom rynku pracy świadczonym w interesie ogólnym. Wzywa zatem Komisję do intensyfikacji działań na rzecz wyróżnienia usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym. Komitet, podobnie jak Komisja, uważa za kluczową rolę usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym w UE, w takich dziedzinach, jak opieka zdrowotna, opieka nad dziećmi, opieka nad osobami starszymi, pomoc osobom niepełnosprawnym, mieszkalnictwo socjalne czy usługi rynku pracy.

1.13 Komitet wnosi, by Komisja przedstawiła wkrótce propozycje dotyczące wspierania inicjatyw na rzecz jakości, zwłaszcza w odniesieniu do usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym, zważywszy że w komunikacie prawie nie poświęca się temu uwagi, tymczasem popyt na te usługi wzrasta, zaś ich finansowanie staje się coraz bardziej problematyczne. Ponadto Komisja powinna w swoich działaniach wykorzystać wdrożenie dobrowolnych europejskich ram odniesienia na rzecz zapewniania jakości usług socjalnych na poziomie państw członkowskich.

2. Wstęp

2.1 Wraz z wejściem w życie traktatu lizbońskiego wprowadzone zostały nowe postanowienia dotyczące usług świadczo-

nych w interesie ogólnym, a mianowicie art. 14. Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) oraz protokół nr 26 dotyczący interpretacji pojęcia „wartości Unii” w artykule 14. TFUE i usług niemających charakteru gospodarczego świadczonych w interesie ogólnym. Poza tym artykuł 36. Karty praw podstawowych uzyskała taką samą wartość prawną jak traktaty.

2.2 Ponadto utrzymujący się kryzys finansowo-gospodarczy wyraźnie pokazuje, jak ważną rolę usługi świadczone w interesie ogólnym odgrywają w zapewnianiu spójności społecznej i terytorialnej oraz jak kryzys wpływa na sektor publiczny. Z badań wynika, że „usługi publiczne” – pojęcie znacznie szersze niż same usługi świadczone w interesie ogólnym – stanowią ponad 26 % PKB 27 państw członkowskich UE i dają zatrudnienie 30 % europejskiej siły roboczej.

2.3 Są to główne powody, w związku z którymi Komisja postanowiła opublikować omawiany komunikat.

3. Treść dokumentu Komisji

3.1 Zdaniem Komisji ramy jakościowe zagwarantują to, że w otoczeniu regulacyjnym na poziomie UE nadal będzie się wzmacniać wymiar społeczny jednolitego rynku, skuteczniej uwzględni się specyficzny charakter omawianych usług oraz sprosta się wyzwaniu polegającemu na świadczeniu ich w sposób odzwierciedlający takie uznane w protokole wartości jak jakość, bezpieczeństwo i przystępność cenowa, równe traktowanie, powszechny dostęp i prawa odbiorców.

3.2 Komisja stwierdza, że na przestrzeni lat popyt na usługi w interesie ogólnym oraz sposób ich świadczenia znacznie się zmieniły. Jej zdaniem wcześniej były one świadczone przez instytucje rządowe na poziomie centralnym, obecnie zaś są w znacznej mierze zlecane organom publicznym niższego szczebla lub sektorowi prywatnemu na podstawie odpowiednich uregulowań.

3.3 Tendencję, o której mowa w punkcie 3.2, dodatkowo wzmacniają takie czynniki, jak proces liberalizacji, przesunięcie akcentów w polityce publicznej oraz zmiana potrzeb i oczekiwań użytkowników. Ponieważ wiele usług świadczonych w interesie ogólnym ma charakter gospodarczy, zastosowanie do nich mają zasady dotyczące rynku wewnętrznego i konkurencji, „w takim zakresie, w jakim stosowanie tych zasad nie stanowi prawnej lub faktycznej przeszkody w wypełnianiu konkretnego zadania tych usług”.

3.4 Mimo że istnieją obawy co do wpływu tych zasad na usługi, w szczególności na usługi socjalne, Komisja jest zdania, że zasady te można stosować w sposób uwzględniający konkretne potrzeby i upowszechniający świadczenie tych usług, przy czym oczywiście należy zachować niezbędną elastyczność.

3.5 Przedstawione przez Komisję tzw. ramy jakości składają się z trzech obszarów działań, których jednak Komisja nie rozwija w formie konkretnych propozycji.

4. Uwagi ogólne

4.1 Komitet wyraża głębokie ubolewanie, że tytuł komunikatu jest mylący i zapowiada coś więcej niż to, co faktycznie zawiera dokument. Tytuł wprowadza w błąd, ponieważ określenie „ramy jakości” należy tutaj najwidoczniej rozumieć inaczej niż pojęcie „jakości” – które jest uznaną wartością Unii w rozumieniu artykułu 14. TFUE oraz protokołu 26., jednak w komunikacie wcale nie jest przywoływane jako takie ani nawet nie jest używane w odniesieniu do poszczególnych sektorów. To samo należy stwierdzić w odniesieniu do innych wartości, takich jak bezpieczeństwo, przystępność cenowa, równe traktowanie, propagowanie powszechnego dostępu i praw odbiorców.

4.2 Z równym ubolewaniem należy przyjąć fakt, że komunikatowi nie towarzyszy analiza skutków, jako że długo można by się spierać z Komisją w przypadku wielu twierdzeń komunikatu, zwłaszcza jeśli chodzi o punkt 3.2. Przykładowo, zdaniem Komitetu i ekspertów, szereg tych usług zawsze było świadczonych na poziomie lokalnym i regionalnym.

4.3 Komitet zgadza się, że należy opublikować notę wyjaśniającą na temat usług świadczonych w interesie ogólnym. Wielokrotnie zwracał uwagę we wcześniejszych opiniach⁽¹⁾, że konieczne są skuteczne, nowoczesne, dostępne oraz przystępne cenowo usługi świadczone w interesie ogólnym jako jeden z filarów europejskiego modelu społecznego i społecznej gospodarki rynkowej, oraz wzywał do stałego poświęcania im uwagi, zwłaszcza w czasach kryzysu finansowego i gospodarczego w Europie.

4.4 W tym kontekście Komitet popiera podejście Komisji i zachęca ją do kontynuacji działań na rzecz uznania specyfiki usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym, szczególnie w przepisach dotyczących pomocy państwa oraz usług rynku pracy.

4.5 Komitet jest przekonany, że niezbędne jest przełożenie nowych przepisów prawa pierwotnego odnoszących się do usług świadczonych w interesie ogólnym na sektorowe i (jeśli to konieczne) przekrojowe przepisy prawa wtórnego.

4.6 Komitet jest zdania, że w komunikacie należało poświęcić większą uwagę usługom socjalnym i zdrowotnym świadczonym w interesie ogólnym. Wzywa zatem Komisję do intensyfikacji działań na rzecz wyróżnienia usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym. Ponadto warto zauważyć, że istnieją inne, niewymienione przez Komisję, usługi świadczone w interesie ogólnym, np. w sektorze kultury, edukacji, radiofonii i telewizji publicznej itp. Komitet, podobnie jak Komisja, uważa za kluczową rolę usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym w UE, w takich dziedzinach, jak opieka zdrowotna, opieka nad dziećmi, nad osobami starszymi, pomoc osobom niepełnosprawnym, mieszkalnictwo socjalne czy usługi rynku pracy.

4.7 Po wprowadzeniu nowych przepisów w związku z wejściem w życie traktatu lizbońskiego, a mianowicie art. 14. Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) oraz Protokołu nr 26 w sprawie usług świadczonych w interesie ogólnym, a także art. 36. Karty praw podstawowych, która uzyskała tę samą moc prawną co traktaty, zostały stworzone warunki, by Komisja mogła powiązać wszystkie dotychczasowe inicjatywy na rzecz usług świadczonych w interesie ogólnym. Komitet uważa, że jest to słuszny krok, jednak zwraca uwagę, że w komunikacie nie przedstawiono jeszcze spójnego, konkretnego podejścia, które jest niezbędne w zakresie usług świadczonych w interesie ogólnym i dostępu do nich. Wzywa zatem Komisję do przedstawienia bardziej konkretnych propozycji.

4.8 Artykuł 14. TFUE daje UE uprawnienia prawodawcze w dziedzinie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym poprzez ustanawianie, w drodze rozporządzeń, zasad i warunków, w szczególności gospodarczych i finansowych, dzięki którym usługi te będą mogły spełniać swoje zadania. Zdaniem Komitetu z kontekstu artykułu wynika jasno, że nie chodzi tu o warunki dotyczące samych usług, ustalane przecież przez władze krajowe (w tym kontekście przez „władze krajowe” rozumie się władze centralne, regionalne i lokalne), lecz o warunki ramowe i sektorowe w dziedzinach kompetencji UE.

4.9 Z artykułu tego wynika też jasno, że to władze państw członkowskich mają i nadal będą miały kompetencje w zakresie świadczenia, zlecenia i finansowania takich usług. Komitet opowiadał się za tym również w przeszłości. Komisja powinna w dalszym ciągu zdobywać informacje na temat tych usług na szczeblu krajowym, aby móc ocenić wdrażanie przepisów UE.

4.10 Komisja wskazuje, że będzie dokonywała stałej oceny, czy istnieje potrzeba zmiany obowiązujących przepisów sektorowych, które obejmują obowiązki w zakresie usług publicznych. Komitet pragnie zauważyć, że konieczne jest prowadzenie tej stałej oceny we współpracy z zainteresowanymi podmiotami i społeczeństwem obywatelskim, na podstawie nowych przepisów prawa pierwotnego, zmieniających się potrzeb użytkowników oraz przemian technologicznych i gospodarczych. Jest to z pewnością niezbędne, jeżeli chodzi o badanie potrzeb dotyczących nowych obowiązków w zakresie usług publicznych w innych sektorach. Stanowisko Komitetu w tej sprawie przedstawiono już we wcześniejszej opinii⁽²⁾.

4.11 Art. 1. protokołu 26. ustanawia zasady podstawowe dla usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, zaś art. 2. określa kompetencje państw członkowskich w zakresie świadczenia, zlecenia i organizacji usług niemających charakteru gospodarczego świadczonych w interesie ogólnym. Komitet uważa, że państwa członkowskie są zatem w pierwszej kolejności odpowiedzialne za ocenę usług wymienionych w art. 2. na poziomie krajowym, regionalnym lub lokalnym, zaś Komisji Europejskiej przypada zadanie kontroli w zakresie oczywistych uchybień oraz kontroli tych usług pod kątem stosowania ogólnych zasad traktatów UE.

⁽¹⁾ Dz.U. C 48 z 15.2.2011, s. 77–80; Dz.U. C 128 z 18.5.2010, s. 65–68; Dz.U. C 162 z 25.6.2008, s. 42–45; Dz.U. C 309 z 16.12.2006, s. 135–141.

⁽²⁾ Dz.U. C 48 z 15.2.2011, s. 77–80.

4.12 Komitet docenia, że Komisja stara się przedstawić wyjaśnienia na temat różnych pojęć stosowanych w ramach dyskusji na temat usług świadczonych w interesie ogólnym. Niestety wyjaśnienia te są niekompletne i po części nieprawidłowe. Brakuje między innymi wyjaśnień dotyczących znaczenia pojęcia „usług podstawowych” i miejsca tego pojęcia w całym kontekście, a także powstaje pytanie, czy w wersji niderlandzkiej słowo „onmisbaar” (s. 3, drugie tiret) odpowiada słowu „essentieel”. Ponadto wyliczenie konkretnych usług świadczonych w interesie ogólnym jest niepełne. W samym komunikacie Komisji występuje przykład tej nieściśłości: w tytule i w pierwszym zdaniu rozdziału dotyczącego drugiego obszaru działań mówi się o usługach podstawowych, lecz w pozostałej części rozdziału mówi się o obowiązku w zakresie usługi publicznej. Komisja nie powinna rezygnować z pomocy uznanych ekspertów, aby jednoznacznie zdefiniować podstawowe pojęcia dotyczące usług świadczonych w interesie ogólnym.

4.13 Należy także wskazać, że między poszczególnymi wersjami językowymi istnieje pole do interpretacji, i to nie tylko w przypadku listy pojęć podstawowych. Powstaje pytanie, czy za każdym razem co innego rozumie się pod pojęciami „powszechnego dostępu” i „usługi powszechnej”; „świadczenia usług publicznych” i „realizowania zobowiązań dotyczących użyteczności publicznej” oraz „wypełniania zadań publicznych [...] usług”. Charakterystycznym przykładem tego braku przejrzystości jest to, że Komisja w ramce z pojęciami podstawowymi stwierdza, że nie będzie używać pojęcia „usług publicznych” w komunikacie, a cztery akapity dalej mówi o zasadach i warunkach „umożliwiających szczególnym usługom publicznym wypełnianie ich zadań”.

4.14 Jest zatem godne zalecenia, by przeprowadzić szerokie konsultacje w sprawie tych kwestii i ponownie opublikować glosariusz pojęć, aby zapobiec wszelkim błędnym interpretacjom. Należy przy tym uwzględnić różnice w systemach społecznych poszczególnych państw członkowskich.

5. Uwagi szczegółowe

5.1 Podejście przyjęte przez Komisję w komunikacie, w formie trzech obszarów działań wymienionych w punkcie 3.5, stanowi zdaniem Komitetu dobre ramy, które będzie można dalej uzupełniać.

5.2 Pierwszy obszar działań dotyczy zwiększenia przejrzystości i pewności prawa, jeśli chodzi o przepisy UE mające zastosowanie do usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym. Komitet przyjmuje ten krok oczywiście z zadowoleniem, tym bardziej że już od lat się za tym opowiada. Niestety jednak jest zmuszony zauważyć, że nie idą za tym nowe konkretne propozycje.

5.3 Jeśli chodzi o przegląd zasad pomocy państwa w odniesieniu do usług świadczonych w interesie ogólnym, Komisja przyjęła już bądź zaproponowała następujące zmiany:

5.3.1 Nowy komunikat uwzględniający bardziej dogłębnie problemy interpretacji pojawiające się na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.

5.3.2 Zwiększenie liczby usług socjalnych zwolnionych z obowiązku uprzedniego zgłoszenia do Komisji i z obowiązku oceny dokonywanej przez Komisję, jeżeli będą one spełniać pewne warunki. Oprócz szpitali i mieszkań socjalnych wykaz takich usług obejmuje obecnie usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym realizujące podstawowe potrzeby społeczne w zakresie opieki zdrowotnej, opieki długoterminowej, opieki nad dziećmi, dostępu do rynku pracy, ponownej integracji zawodowej oraz opieki nad grupami szczególnie wrażliwymi i ich włączenia społecznego.

5.3.3 Bardziej szczegółowe i ukierunkowane badanie środków pomocy państwa na dużą skalę, które mogą mieć znaczący wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

5.3.4 Propozycja wprowadzenia nowej zasady *de minimis* odnoszącej się do usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, zgodnie z którą roczna kwota wsparcia nieprzekraczająca 500 000 EUR w okresie trzyletnim nie będzie uznawana za pomoc państwa. W przypadku niektórych sektorów, wśród których Komisja wymienia transport oraz nadawców publicznych, nadal mają zastosowanie szczególne zasady sektorowe.

5.4 W propozycjach Komisji dotyczących reformy przepisów w zakresie zamówień publicznych i koncesji, która ma na celu poprawę jakości usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, należy wyróżnić następujące aspekty:

5.4.1 Odrębne i mniej restrykcyjne uregulowanie usług socjalnych i w zakresie ochrony zdrowia, uwzględniające szczególną rolę i cechy tych usług. Stosowane wobec nich progi będą wyższe, a usługi te będą musiały spełniać jedynie zobowiązanie do zapewnienia przejrzystości i równego traktowania. Zachęca się do wykorzystywania kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie (zdaniem Komisji pojęcie „oferty najkorzystniejszej ekonomicznie” obejmuje też aspekty społeczne i środowiskowe).

5.4.2 Istnieje większa pewność prawa co do tego, w jaki sposób przepisy UE dotyczące zamówień publicznych mają zastosowanie do stosunków między organami publicznymi. Odsyła się tutaj do niedawnej opinii Komitetu w sprawie zamówień publicznych i koncesji.

5.5 Komitet przyjmuje też z zadowoleniem publikację przewodników Komisji, w szczególności tych odpowiednio opracowanych z pomocą uznanych specjalistów, gdyż zapewniają one lepsze zrozumienie i wdrożenie przepisów UE w zakresie usług świadczonych w interesie ogólnym.

5.6 Drugi obszar działań dotyczy gwarancji stałego dostępu do usług podstawowych, przy czym Komisja pragnie zachować równowagę między potrzebą zwiększenia konkurencji i koniecznością zapewnienia dostępu każdego obywatela do wysokiej jakości podstawowych usług po przystępnych cenach, jak stwierdzono też w białej księdze z 2004 r. w tej sprawie.

5.7 Komisja wskazuje tu na następujące przykłady usług podstawowych: usługi pocztowe, podstawowe usługi bankowe, (pasażerski) transport publiczny, energia i komunikacja elektroniczna. Komitet zakłada, zgodnie z treścią punktu 4.6, że to wyliczenie nie jest wyczerpujące. Komitet również uważa wymienione przykłady za usługi podstawowe, które muszą być przystępne cenowo oraz podlegać powszechnemu prawu dostępu, w szczególności dla osób wymagających ochrony i wsparcia, takich jak osoby niepełnosprawne oraz osoby dotknięte ubóstwem i wykluczeniem. W przypadku konfliktu z zasadami konkurencji powinien przeważać interes ogólny.

5.8 Trzeci obszar działań dotyczy wspierania inicjatyw wysokiej jakości, w szczególności usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym. Popyt społeczeństwa na te usługi rośnie, a ich finansowanie jest coraz trudniejsze ze względu z jednej strony na kryzys finansowy i gospodarczy, a z drugiej na starzenie się społeczeństwa.

5.9 Komitet przypomina przede wszystkim, że nadal oczekuje komunikatu Komisji w sprawie usług zdrowotnych, który obiecała ona opublikować w powiązaniu z usługami socjalnymi świadczonymi w interesie ogólnym.

5.10 Komisja podaje cztery inicjatywy jako przykłady w trzecim obszarze działania. Komitet wskazuje, że trzy z tych czterech inicjatyw wiążą się z inicjatywami zainicjowanymi już wcześniej. Przewidziane w ramach programu PROGRESS wsparcie dla nowych projektów transnarodowych powinno więc dotyczyć nie tylko wdrażania dobrowolnych ram jakości, lecz także uwzględnienia wyników projektów.

5.11 Komisja kładzie nacisk na to, by zamówienia publiczne były udzielane po „najniższym koszcie dla społeczności”, a nie koniecznie po najniższej cenie. Jest to ważne zwłaszcza dla optymalnego połączenia polityki społecznej i usług rynku pracy, które wywierają na siebie wzajemnie wyraźny wpływ. Trzeba jednak wzmocnić społeczny aspekt zamówień publicznych we wszystkich dziedzinach życia społeczeństwa.

Bruksela, 23 maja 2012 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Staffan NILSSON
